

12

ג' ל י ר נ ד ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
 ע ר ו כ י ם ב י ד י נ ח מ ת ל י ב ו ב י ץ
 ס נ ת ה ש ת י ם ע ש ר ה
 יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
 הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

ב"ח

ל"ז

ר"ש (תשי"ג)

א. שאלות שבנה

1. כדי להבין את מבנה פרקנו חלק אותו לפסקאות
 - (א) הסבר, כיצד מתוארת התפתחות השנאה של האחים ליוסף בקטע הראשון: מה הם הגורמים הטונים לשנאה?
 - (ב) בכמה שלבים מתוארת התפתחות השנאה הזאת?
2. הסבר, במה מהוים פסוקים ט"ו-י"ז יחידה בפני עצמה?
3. לפסוקים אלה (ט"ו-י"ז) מקשה בעל גור אריה (המהר"ל מפרג חי בשנים ר"פ--ס"ט): למה צריך כל הספור, שמצאו איש ושאל אותו איפה הם רועים, ואמר לו: בדותן הם וחלך אליהם, מאי נפקא מיניה, אם מתחילה הלך אליהם בלי טעות או על ידי טעות ולמה הוצרך הכתוב לכל זה?
 - (א) ענה לשאלתו בעזרת הרמב"ן ד"ה וימצאו איש. שים לב: שתי תשובות ניתנות בדברי הרמב"ן.
 - (ב) לדברי הרמב"ן הנ"ל "מורה דרך שלא מדעתו": מדעתו של מי? של יוסף או של האיש.

ב. שאלות סגנון:

1. הסוה
 - פסוק ג': וישראל אהב את יוסף מכל בניו
 - ה': ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו
 הסבר, מהי סבת הטוני בכנוי בו מכנה הכתוב את הטבטים. לטאלה זו הסוה גליון מקץ תש"ו טאלה א'.
2. ב. ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם
 - הסבר, למה נאמר "אל אביהם" ולא נאמר "אל אביו" ומה דגון הכתוב ללמדנו?

ב"ח

ג' ל י ר נ ד ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
 ע ר ו כ י ם ב י ד י נ ח מ ת ל י ב ו ב י ץ
 ס נ ת ה ש ת י ם ע ש ר ה
 יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
 הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

מקץ (תשי"ג)

א. שאלה כללית:

- א. בפרשת וישב, בחזור תקופת היסורין של יוסף לא מצאנו בחזרה שיוסף בכה. - בפרשת מקץ - בתקופת גדולתו - מצלנו אותו בוכה פעמים:
 - מ"ב כ"ד ויסב מעליהם ויבך.
 - מ"ג ל' וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקט לבכות ויבוא החדרה ויבך.
 מה חן הטבות לשתי בכיותיו אלה?
- ב. ו' למה הרעותם לי להגיד לאיש העוד לכם אח.
 - מקשים: מה ראה יעקב לטאול בניו שאלה זו ולבוא עליהם בטענה עכשו ופלא אין בזה תשובה לדברי יהודה (בפסוק ה') וגם לא טען יעקב טענה זו בסדרם לו הענין בפעם הראשונה (בפרק מ"ב אחרי ס' ל"ד)
 נסה לענות לטאלה זו.

ג. ד. ולא יכלו דברו לטלוח.
 רט"י ד"ה דברו: לומר עמו.
 טד"ל " " : ולא יכלו טאח וברו לזלח; כשהיה מדבר עמהם אפילו
 דברי טלוח לא היו יכולים שאתו. מצאנו לשון "שאת" נשמט אחר "לא
 יכול": (תהלים ק"א): "גב עינים ורחב לבב אוחו לא אוכל";
 (ישעיה א'): "לא אוכל און ועצרה"
 מה ראה טד"ל שלא לפרטו כרט"י וכמקובל?

ד. ה. ויחלום יוסף חלום ויגד לאחיו ויוסיפו עוד טנא אותו
 ו. ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי
מדרש לקח טוב: כיון טנ' (ה') "ויגד לאחיו", מה תלמוד לומר (ו')
 "ויאמר אליהם שמעו נא..." אלא מלמד טאף על פי שהיה יודע בהם
 שמוסיפין לו טנאה, לא היה נמנע מלספר להם חלומותיו.
 1. מהו הקטר בין פסוקים ה'-ו' ע"פ המדרש?
 2. התוכל להסביר קטר זה גם באופן אחר?
 3. מה המניע הנפטי שדוחפו ליוסף לספר את חלומותיו לאחיו,
 ואע"פ טיודע בהם טשונאים אותו?

אאה. ט' ויחלום עוד חלום אחר ויספר אותו לאחיו ויאמר
 ויספר אל אביו ואל אחיו....
 רט"י: לאחר יספר אותן לאחיו חזר וספרו לאביו בפניהם.
אברבנאל: ... חזר וספר לאביו, כי הבין שהחלום רומז גם לאביו.
 דברי אברבנאל מבארים רק למה ספר הפעם את חלומו
 לאביו, אך אינם מסבירים את התנהגותו טספר חלומו
 תחילה לאחיו וחזר וספרו לאחיו ולאביו.
 התוכל לתת הסבר להתנהגות זו?

נא לגזור כאן.

ג. ח. שלחה הנער אתי הטוה:
 טמות ד' טלח ידך ואחוז בזנבו ויקרא ט' קרב
 ח. שלחה הנער אתי תהלים ס"ט קרבה אל נפשי גאלה
 במדבר ו' שובה ה' רבבות אלפי אפרים
 טמות ד' טלח ידך ואחוז בזנבו ויקרא ט' קרב אל המזבוח
 כראטיה ל"א ושוב אל ארץ מולדתך

הסבר על פי השואה זו, למה נאמר בפסוקנו "שלחה" ולא "שלח"?

ד. שאלות ברש"י
 (1) מ"ב ב' ד"ה רדו שמה מ"ב י"א " כלנו בני איש אחד נחנו
 מ"ג ח' " ונחיה מ"ג י"ד " אחר
 (א) מה הרעיון המשותף בכל דברי רש"י אלה?
 (למדרשים מסוג זה עיין יצחק הילנמן: דרכי האגדה 127-128)
 (ב) מה הניע את חז"ל למצוא דוקא בפרשתנו דבורים דומשמעותיים לרוב?

2אא) י"א ד"ה איפא
 אא) מה קשה לו ומה תיקן בהוסיפו המלים "אודקק לעטות שאשלחנו?"
 אא) למה הוצרך רש"י להוסיף המלים "ואומר אני" לפני "זאת עשו?"

ה. י"א והורידו לאיט מנחה מעט
 הטוה מנחה זו ששולח יעקב ליוסף למנחה טלח לאחיו לעטו (ל"ב י"ד-ט"ז)
 מה ההבדל בין טתי המנחות ומהי טבת טוני זה?

טאלוח וגם תשובות נא לשלוח לנחמה ליבוביץ, קרית מטה, ירושלם